

Det, der bliver.

Herrens Ord bliver evindeligt.
(1. Pet. 1, 24.)

GUDS FASTE GRUNDTVOLD.

Guds faste Grundvold staar og har dette Segl: „Herren kender sine,“ og „Hver den, som nævner Herrens Navn, afstaa fra Uretfærdighed.“ (2 Tim. 2, 19.)

Guds urokkelige Grundvold er Jesus Kristus. Det er, som han er vor Ypperstepræst, Profet og Konge. Han blev os Visdom fra Gud, baade Retfærdighed og Helliggørelse og Forløsning (1 Kor. 1, 30).

Ogsaa Profeternes og Apostlenes Lærdomme med Kristus som Hovedhjørnestenen er kaldt Grundvold, som Kristi Menighed saa er bygget paa. „I ere de helliges Medborgere og Guds Husfolk, opbyggede paa Apostelenes og Profeternes Grundvold, idet Hovedhjørnestenen er Kristus Jesus selv.“

Seglet eller Indskriften paa denne Grundvold har to Paragrafer. Den første om Guds Forhold til alle dem, som er opbyggede paa den af ham lagde Grundvold: „Han kende sine,“ det er, han vedkender og antager sig sine; de er hans og bevarer af ham i Tiden, Døden og Evigheden. Jeg kender mine, og mine kender mig. Jeg giver dem et evigt Liv, og de skulle i al Evighed ikke fortabes, og ingen skal rive dem ud af min Haand (Joh. 10, 14, 28).

Den anden Paragraf handler om Guds Folks, om de opbygges Forhold til Grundvolden Kristus. Han „nævner Kristi Navn,“ det er, han kalder sig en Kristen, han bekender Kristi Navn. Men da maa han ogsaa „afstaa fra al Uretfærdighed,“ han skal „vandre i Lyset, ligesom Gud er i Lyset.“ Han vil ikke synde, han „gør ikke Synd, fordi Guds Sæd bliver i ham, og han kan ikke synde, fordi han er født af Gud.“

Sagen er: Vandrer han ikke saaledes, da smædes Kristi Navn, da hindres hans Gerning, da tjenes Djævelen. Og da bliver Forholdet vrangt til de andre medopbyggede — ja til selve Grundvolden, og det kan ende med, at en saaledes levende Sten falder ud af Bygningen.

Eksempler: De falske Lærere blandt Galaterne; Partierne blandt Korinthierne, og Forholdene, som de var bleven blandt Menighederne i Lille-Asien. En Kong Saul, en Judas Iscariot og en Demas kan ogsaa tjene som advarende Eksempler.

—A. R.

RAPPORT FRA TO MØDER.

Af P. S. Vig.

At sige, at vor Tid er en mærkelig Tid, er enstydigt med at udtale, hvad alle ved, som ikke har sovet Tiden hen over deres egne smaa Affærer, lukket Øjnene for, hvad der er oppe i Dagen, og drømt saa sødelig om egen Fortræffelighed. Det forekommer mig, at „det Store“ er Tidens Signatur paa alle Omraader: store Tanker, store Planer, store Forbrydelser, baade nationale, corporale og individuelle, store Foretagender, store Plager, store Opofrelser og store Tab, store Forhaabninger, store Forbindelser, store Ord og store Løfter, store, ja, — hvor er Enden? Men gennem det altsammen lyder der Varsler om, store Varsler om, at vi staar foran, om ikke en ny Tid, saa i hvert Tilfælde et nyt og mærkeligt Afnsnit i Verdensudviklingen henni mod den sidste og endelige Adskillelse, den sidste og store Verdensdom, Hans, fra hvis Kendselse der ikke kan appelleres.

At der i en saadan Tid ogsaa skulde findes store Forløbelse, var at vente, for det er ingen let Sag at holde Balanceen, naar der er saa meget, der falder, som hidtil mentes at være grundmuret. Som bekendt kan man forløbe sig til to Sider, baade med og imod, falde paa mere end en Maade, og der findes

vist Eksempler paa begge Slags, endda maaske ikke saa langt borte. Det vilde være menig jeg, en stor Forløbelse — til den ene Side — at mene, at man saadan uden videre kan slaa en Kolbøtte fra eet Sprog ind i et andet, enten som Person eller som Samfund, borgerligt eller kirkeligt. Det er ikke paa den Maade, at Sprogforandringer foregaar eller kan foregaa, saavidt Erfaringen hidtil er kommen.

Men det vilde være en endnu større Forløbelse — til den anden Side, — at mene, at vi Indflyttere i Amerika fremdeles, som hidtil, kan fortsætte med at leve paa vore egne smaa Reservationer og saa lade Alverden uden om os gaa sin skæve Gang, op eller ned, som det kan byde sig. Det er godt, at det er umuligt, for det vilde være til ubodelig Skade for os selv og det Folk, som vi selv tilhører, og som vore Børn har Fødselsret i.

Det er undertiden godt at høre efter, hvad nogle af vore Digttere har sagt — og det er ogsaa apostolisk. Jeg skal her anføre et lille Vers af en af vore danske Digttere, som en Ven minde mig om forleden. Det er Hostrup, der siger:

„Følg ej med Strømmen, men følg med Tiden, hvis du vil holde dig ung i Striden!“

Kan Strømmen ta' dig, saa vil den sluge dig, gaar Tiden fra dig, kan den ej bruge dig.“

Ogsaa vor konservative — i god Forstand konservative lutherske Kirke har følt det Drag, der er oppe i Tiden, og dens mange forskellige Afdelinger her i Landet, som har deres Rod i de Lande, hvorfra dens Børn er kommen, — har følt, at de trængte til hverandre, har derfor nærmet sig hverandre paa mer end een Maade, idet store Sammenlutninger har funden Sted baade blandt norske og amerikanske Lutheranere, og det er lykkedes over al Forventning at faa alle lutherske Samfund til at staa sammen i Arbejdet for dens Søner i Herrens forskellige Afdelinger, ligesaa at møde op med samlet Front i „National Lutheran Council“ over for baade Staten, de andre protestantiske Samfund og i Arbejdet for vore trængte Trosbrødre i de af den store Krig hærgede Lande. — Det ene med det andet synes at vidne om, at medens det hidtil kun altfor meget har været Adskillelsens Tider i den luth. Kirke i Amerika, saa er nu Samlingens Tid forhaanden, ikke blot med dens Gøder, men ogsaa med dens Farer og Fristelser.

I Medfør af den nævnte Bevægelse i Retning af Samarbejde mellem de forskellige Samf. kom det første af de Møder i Stand, som jeg vil forsøge at give en kort Beretning om.

Mødet i Minneapolis, Minn. 4—5 Sept., 1918.

Mødet, som helt igennem var et Forsøg (tentative) kom i Stand efter Indbydelse af „the Federation Committee“ af den svenske Augustana Synode af den tilsvarende Komite af den norske lutherske Kirke, der havde opfordret andre luth. Samfund til at sende Deleger. Vort Samfunds Formand bad mig og Pastor A. W. Lund af Minneapolis, at repræsentere vort Samfund ved Mødet.

Man samlede i den svenske „Grace Lutheran Church“, Minneapolis, der ligger i Nærheden af „University of Minnesota“ og skraas over for Minnesota College, der tilhører Augustana Synoden. Mødet, der havde organiseret sig, inden det lykkedes mig at finde den rette Grace Church, talte følgende Deleger: Dr. H. G. Stub, Dr. J. N. Kildahl og Pastor C. J. Eastvold af den norske luth. Kirke, Dr. G. A. Brandelle, Rev. C. A. Wendell, Dr. Conrad Peterson og Prof. C. J. Søndergren af Augustana Synoden, Pastor B. B. Jonsson, President for den islandske Synode, samt Pastor A. W. Lund og undertegnede. Dr. Stub valgtes til Mødets Formand

og Prof. Søndergren til Sekretær. Dets Forhandlinger var udelukkende paa det engelske Sprog. Efter en Række Udtalelser fra de forskellige Medlemmer angaaende Mødets Hensigt og de Omraader, og Maader, hvorpaa Fællesarbejde paa de forskellige Missionsmarker kunde og burde finde Sted for at undgaa Spild af Arbejdskraft, som haardt tiltrængtes paa andre Felter — dermed hengik den meste Tid af Formiddags Sessionen — enedes vi om at vælge en Komite til at fremkomme med Forslag angaaende det konfessionelle Standpunkt, hvorpaa Fællesarbejde kunde finde Sted, — og fremlægge saadant ved Eftermiddagssessionens Aabning.

Kom. Medlemmer blev Dr. Stub, Pres. Jonsson, Prof. Søndergren og undertegnede. Det Forslag angaaende fremtidig Federation, som vi fremlagde for Mødet, og som blev enstemmig vedtaget, lød som følger:

„The members of the committee present, representing the Norwegian Lutheran Church, the Augustana Synod, the United Danish Church, and the Icelandic Synod, agree to labor together and do constructive work along the lines of ultimate federation on the foundation of the holy Scriptures of both the Old and New Testaments as the inspired Word of God and the only rule of faith and practice, and on the confessional basis of the historic Lutheran Church as expressed in the unaltered Confessio Augustana and Luther's Smaller Catechism. — We agree furthermore that it will be impossible for us to have fellowship of pulpit and altar with anyone who does not occupy this confessional position.“

Det blev stærkt fremhævet, at blandt Lutheranere burde et saadant konfessionelt Standpunkt egentlig være selvsagt, men at det — paa den anden Side var i sin gode Orden, at vi, idet vi gik over til muligt Fremtids Samarbejde paa et andet Sprog, ikke ogsaa gik ind paa en anden Grundvold.

Resten af Eftermiddagssessionen gik hen med Diskussion af de Felter, hvor fælles Arbejde alt længe havde været nødvendigt for at undgaa Tab, som vor Kirke alt havde lidt mange af, og dels for at undgaa at modarbejde hverandre og danne en Del Smaaflokkede, der hver for sig hverken kunde leve eller dø, men som i Samling, derimod, vilde være i Stand til baade at gøre sig gældende og gøre Fremgang. Angaaende denne Sag faldt der mange lodige Udtalelser og gaves mange baade mærkelige og betegnende Oplysninger, som jeg ikke ser mig i Stand til at gengive.

Vi enedes, efter Forslag af Formanden, om at vælge en Komite til at fremkomme med Forslag ved næste Sessions Begyndelse, angaaende de Omraader, hvorpaa vi vilde tilraade vore respektive Samfund at arbejde sammen. Til denne Komite valgtes Pastorerne Eastvold og Wendell.

Jeg maa her gøre en Bemærkning, at Mødets næste Session udsattes til 5. Sept., Kl. 2 p. m. af den Grund, at Augustana Synoden havde indbudt Repræsentanter fra Iowa Synoden, Ohio Synoden samt Den Luth. Frikirke til et Møde i Kirken d. 5te om Formiddagen, hvilket Møde vi indbødtes til at overvære, naturligvis ikke i Egenskab af Deleger. Det skal jeg siden omtale.

Da vort Møde samlede igen, enedes man om følgende af Komiteen fremlagte Forslag, „Your committee on Federation recommends the most intimate co-operation possible between the various bodies constituting the prospective federation for the furtherance of educational, benevolent, and missionary activities. In the hope of attaining this end the committee submits the following recommendations: 1) „That wherever conditions

appear to require it, the various

bodies constituting the Federation unite in establishing educational and benevolent institutions, publishing books and periodicals, and conduct home and foreign missions, so as to avoid, as far as may be, all needless duplication of undertakings.“

2) That wherever the need of „English work“ be manifest, every effort be made to avoid unfriendly competition and to secure co-operation between the various synods concerned. Should any difficulties arise, affecting more than one synod, they shall be referred to the Board of Directors hereinafter described, together with such representatives from the local field as the aforesaid Board may deem advisable.

3) That the furtherance of all cooperative activities be entrusted to the Board of Directors consisting of three members from each synod.“

Naar jeg ovenfor har sagt, at man enedes om dette Forslag, saa passer det ikke, thi Sagen er den: man fik ikke Til til at forhandle det ordentligt, da flere af Mødets Medlemmer skulde være med i et Møde i Chicago Dagen efter, saa vi maatte slutte. Inden vi sluttede, valgte vi Formanden til at bestemme Tid og Sted for en senere Forsættelse af det begyndte Møde. Det er ikke senere sket, og sker vel næppe nu, da jeg antager, at dette og andet Arbejde af samme Art muligvis vil falde ind under National Lutheran Council's Omraade.

Mødet næste Dags Formiddag var vel nærmest en Gentagelse af den første Del af vort Møde. Det lededes af Dr. Brandelle, da jo Augustana Synoden havde indbudt. Hvorvidt det kom til noget Resultat, kan jeg ikke sige, da jeg ikke kunde være til Stede ved dets Afslutning, og ikke har set den Rapport, som dets Sekretær, Dr. Fritschel af Iowa Synoden, skulde offentliggøre. Men det var mig en Glæde at være til Stede og høre de Udtalelser, som kom frem fra de forskellige ledende Mænd, der havde Ordet, ikke mindst Dr. Schulte, Ohio Synodens President, som gjorde et særdeles godt Indtryk paa mig.

Da jeg blev opfordret til at udtale mig, prøvede jeg, saa godt jeg kunde, paa at faa Mødet til at fremkomme med en Fællesudtalelse i Sprogssagen, som dengang var brændende paa ikke faa Steder, uden at dette lykkedes mig. Jeg fik den Trøst, at denne Sag vilde blive behandlet ved Lutheran Council's Møde i Chicago, som den dog vist ikke blev. Jeg tilfød mig at udtale, at saavidt jeg kunde se, vilde den, der kunde foreskrive mig, paa hvilket Sprog jeg skulde forkynde Evangeliet, ogsaa kunne foreskrive mig, hvad jeg skulde sige, og dernæst, hvorledes jeg skulde sige det, — med andre Ord, at det her drejede sig om et Princip, og at det derfor burde os at tage bestemt Standpunkt. Men paa en eller anden Maade undgik man at komme ind paa dette Spørgsmaal. Overhovedet fik jeg den bestemte Følelse af Mødet i det hele, at Strømmen nu gaar i Retning af Federation og Anglicisme, samt at vi ikke uden at tabe os selv vil kunne sætte os imod den. Men det kommer kun an paa, hvilken Maade vi gaar med den paa.

Vi havde alle en stærk Følelse af, at vi var blandt Brødre, der hørte til det samme Kirkehjem. Navnlige fortjener Præsten og Kvinderne i Grace Lutheran Church i Minneapolis stor Tak for den Omhu, hvormed de sørgede for vort legemelige Behov i de Dage, vi var deres Gæster; den lod tilvisse intet tilbage at ønske.

Mig var det til særdeles Oplivelse at mødes med min gamle Ven og tidligere Medlærer her ved Skolen, Dr. J. N. Lenker, med hvem jeg havde flere interessante Samtaler mellem Møderne.

Ja, det var saa min Rapport fra det interessante Møde i Min-

neapolis. Jeg ansaa mit Hverv ved Mødet som offentligt, og at jeg derfor var skyldig at give Beretning. At denne fremkommer saa sent, har sin Grund i, at andet Arbejde har lagt saa stærkt Beslag paa min Tid hidtil, at jeg ikke kunde finde Lejlighed til at forme den. Rapporten fra et andet Møde og paa et andet Sted skal følge siden.

LIDT MERE OM AT SKRIVE I „DANSKEREN.“

III.

Aarsagen til det omtalte Misforstaaelse og Modvillie kan ogsaa være at søge hos den, der hører eller læser.

Ingen kan derfor sikre sig imod at blive Genstand for den Ubegærlighed uden ved Tausched. Thi selv om du med din Mund og Pen kun sagde ja, naar andre sagde ja, og nej, naar andre sagde nej, vilde man jo snart finde paa at kalde dig en Nikkedukke.

Vor Herre Jesus selv blev ofte misforstaaet og Genstand for megen Modvillie. Vi husker det fra Synagogen i Nazareth, fra Synagogen i Capernaum, hvor endog mange af hans Disciple misforstod ham og „vandrede ikke mere med ham,“ og fra Tempel i Jerusalem, hvor Jøderne misforstod, modsagde og modstod ham paa det voldsomste, da han „skrev med Fingeren paa Jorden“ talte til dem om Faderen og om Frigørelse for Syndens Trældom, som vi har det i Joh. 8.

Det er lærerigt ogsaa for vort Enne at betragte dette Oprin. Frelseren opkaster nemlig det Spørgsmaal: „Hvorfor forstaa I ikke min Tale?“ Og han svarer saa selv: „Fordi I ikke kunne fordrage mine Ord.“ Siden tilføjer han: „Fordi jeg taler Sandhed.“ Hans Ord var Sandhed, og Sandheden kunde de nu ikke fordrage, og jo mere overbevisende han talte, jo mere det skinnede igennem, og deres Samvittighed kom til at tale med om, at det var Sandheden, han talte, desmere rejste de sig imod hans Ord og imod ham selv. De begyndte med at sige: „Dit Vidnesbyrd er ikke sandt.“ Da han tilbageviste deres Paastand om at være Abrahams Børn og Guds Børn med den Kendsgerning, at deres Liv modsagde, hvad de bekendte med deres Mund, at det, de vilde gøre, havde Abraham aldrig villet gøre, de vilde gøre Djævelens Gerninger og var derfor hans og ikke Guds Børn, da skældte de ham for en djævelbesat Samaritan, det værste, som de vidste at sige om et Menneske.

Der er vel ingen som ellers holder Guds Ord for Sandhed og for Lygte og Lys paa vor Vej og Sti, der paa samme Tid vil mene, at saaledes er Menneskene ikke nu. Jo, Menneskene er de samme, ligesom ogsaa Sandheden er den samme og Sandhedens Fjender og Løgnens Fader med. Og at der er sandhedsfjendske Hørere og Læsere, som paa Grund af deres Ufordragelighed mod Sandheden, det er der vel ingen aandelig vaagen Sjæl, der vil betvivle. Det er ogsaa fremdeles den samme Løgnens Fader Djævelen, som har „Fingre fat“ i de Mennesker, dersom det ellers maatte siges. Hvem skulde det ellers være? Ufordragelighed er et Led i hans Lænke, og sandhedsfjendske Mennesker har da ingen Forjættelse, saavidt jeg ve'd, selv om Munden er nok saa fuld af: Herre, Herre!

Men der er ogsaa andre Grunde, som vist nok er mere undskyldelige, selv om de alligevel maa tilregnes den, der hører eller læser og misforstaaer og ge-raader i Modvillie.

Ligesom det ikke er givet enhver, der taler og skriver at udtrykke sig tydeligt — og det er da heller ikke særlig moderne — saa er der jo ogsaa dem, der er særlig udsat for at misforstaa, hvad de hører eller læser. Og naar det da særlig skal bebrejdes den, der hører eller læses sig en Misforstaaelse til og maa-

ske deraf følgende Modvillie, saa er det, fordi man paa den Side har et godt Middel til Hjælp imod den Vanskelighed. Det er Børnelærdommen om at optage „alt i bedste Mening.“ Det betyder ikke, at alt skal „tages for god Vare,“ men at man ikke bør udsætte sig for at tillægge sin Næste en ond Mening, han ikke har, heller udsætte sig for at tillægge ham en bedre Mening, end man virkelig har.

At der ogsaa læses med Lyst til at finde noget man kan „gøre Væsen af,“ er en Sag for sig. Man kan jo bruge Bogstaven til at slaa Aanden ihjel med, lukke sine Øjne for, hvad man ellers meget godt vel kan indse skal være Meningen. Men det skal saa langt fra henregnes til det mere undskyldige, som det jo er en Slags Hyckleri og røber Aandslægtsskab med de falske Vidner, vi husker fra den Nat, da Herren var i Forhør hos Kajfas. At misforstaa med Villie er at synde med Villie, og den, der gør det, skal nok faa „mange Hug.“

Saa er der vist Mennesker, som har særlig vanskeligt ved at forstaa, naar et brændende Spørgsmaal forhandles. De synes, det er galt, naar der diskuteres om aandelige Ting især. Og dersom den sidste Taler ikke er ganske enig med den foregaaende, dersom Pastor A. har hævdet en Mening, og Pastor B. kommer med en anden, da mener man, at Kirken maa lægges øde og taler og skriver maaske om „Præstevovl“ og „Aviskævl“ og Huset, som er „splidagtigt med sig selv.“

Jeg ved ikke bedre Raad for saadan Skrøbelighed, end at man læser Ap. Gr. 15. De troende Mennesker der, baade Apostlene og de Ældste, havde „en stor Strid og „tvistede meget,“ staar der jo. Og det var da virkelig om aandelige Ting, om at „blive salige.“ Men naar „den eskelige“ Lukas, dreven af Helligaanden, skriver om Mødet i Vers 25—28, da hedder det ikke: Vi havde en ond Tid med Menighedsspektakkel og Apostelstrid og Ældstetvist, saa det var en Skam. Nej, det hedder uden videre: Vi var „eendragtigt forsamlet,“ og „det er den Hellig-Aands Beslutning og vor.“

Der er da virkelige noget, som hedder „Troens gode Strid,“ og den foregaar ikke alene i Menneskers Indre, hvor Kødet begærer mod Aanden og Aanden mod Kødet; men den foregaar ogsaa udadtil, naar den onde Aand vil fordunkle Sagerne og forvirre Begreberne blandt Guds Folk. At der paa samme Tid er nok af ond Strid og Splid, skal ikke nægtes; men lad os ogsaa kende den i Guds Ords Lys og tage Stilling til den — efter Guds aabenbarede Villie. Nogle af de farligste Splittemagere er beskrevne i Rom. 16, 17—20. Og de er meget forskellige fra dem, der strider Troens gode Strid ved aaben og ærligt at sige eller skrive det, som de holder for Sandhed og Ret i en Sag. Jo, disse „søde Ord“ og denne „smigrende Tale,“ som disse trævagtige Forførere benytter sig af, naar de skal ud og hverve de enfoldige for deres kirkelige Partipolitik, er nok saa forskellige fra det, som man undertiden med Urette regner for ond Strid. Men det glemmes ofte, naar det gælder. Paulus skrev: „De tjener ikke Kristen,“ „giv Agt paa dem!“ „Vig af fra dem!“ Det troede man ofte slet ikke; det behøvedes ikke, mente man: Disse søde venlige, stille, fredelige kristelige Mennesker var da virkelige til at stole paa, om nogen var.

Mere.

NOK EN PROTEST.

Jeg kom for kort Tid siden til at grunde lidt over Past. P. C. Poulsen's Artikel i Danskeren, hvor han gaar ud fra, at vi har stor Trang i Samfundet for et engelsk luthersk Kirkeblad og saa foreslaar at lade Kirkebladet gaa ind i Danskeren, da selvfølgelig i den danske